

Inventarisatie behoefte aan woonwagenstandplaatsen

Gemeente Laarbeek

INHOUD

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	1
HOOFDSTUK 2	AANLEIDING EN DOEL	2
	2.1 Aanleiding	2
	2.2 Doel	2
	2.3 Proces	2
HOOFDSTUK 3	BEHOEFTE AAN STANDPLAATSEN	3
	3.1 Gestelde behoefte (onderzoek 2024)	3
	3.2 15 gesprekken	3
	3.3 Gestelde en reële behoefte aan huurstandplaatsen met huurwoonwagens	4
HOOFDSTUK 4	LOCATIE EXTRA STANDPLAATSEN	5
	4.1 Havenweg in Aarle-Rixtel	5
	4.2 Schutsstraat in Lieshout	5
	4.3 Pater de Leeuwstraat in Beek en Donk	5
HOOFDSTUK 5	ROL CORPORATIE BIJ HUIDIGE EN NIEUWE STANDPLAATSEN	6
	5.1 Reële behoefte extra huurstandplaatsen	6
	5.2 Toekomstige behoefte	6
	5.3 Klankbordgroep	6
HOOFDSTUK 6	HOE VERDER: STAPPENPLAN	7

Hoofdstuk 1

Inleiding

Deze notitie bevat de uitkomsten van de inventarisatie van de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in de gemeente Laarbeek. De inventarisatie is uitgevoerd door Be Flex B.V.

De inventarisatie vloeit onder andere voort uit het 'Beleidskader gemeentelijk woonwageng- en standplaatsbeleid 2018' van het ministerie van BZK en is benodigd om actuele informatie verschaffen over de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in de gemeente. De gemeente Laarbeek wenst inzicht te verkrijgen in de actuele en reële behoefte aan standplaatsen.

Dit rapport bevat de samenvatting van de uitkomsten van de inventarisatie. Hieraan liggen documenten ten grondslag die Be Flex naar aanleiding van de gehouden gesprekken heeft opgesteld. Tevens is een fictieve belangstellendenlijst gemaakt op basis van de gevoerde gesprekken (op 29 november 2024). Deze documenten zijn separaat aan de ambtelijk opdrachtgever van de gemeente verstrekt omdat die documenten persoonsgegevens bevatten. Dit rapport bevat geanonimiseerde gegevens.

De gemeente Laarbeek kan dit rapport gebruiken bij de vervolgstappen, zoals het opstellen/actualiseren van het woonwagengbeleid (inclusief nadere regels voor inschrijving en toewijzing) en beoordelen of uitbreiding van de huidige woonwagenglocaties en/of aanleg van nieuwe standplaatsen benodigd is.

In de notitie worden verder aandachtspunten genoemd die de gemeente kan ondersteunen bij de verdere uitwerking van haar doel (opstellen woonwagengbeleid, inzicht in behoefte):

1. Voeg de personen die deel hebben genomen aan het actualisatieonderzoek toe aan de 'belangstellendenlijst' en gebruik deze momentopname als een ijkpunt (26 en 28 november 2024).
2. Stel woonwagengbeleid op conform de mensenrechtelijke kaders zoals benoemd in het BZK beleidskader 'Gemeentelijk woonwageng- en standplaatsenbeleid'. Richt dit beleid op behoud van de culturele identiteit van woonwagengcultuur, meer specifiek de woonwagengcultuur van de woonwagengbewoners die meerdere generaties in de gemeente Laarbeek wonen.
3. Maak nadere regels voor inschrijving en toewijzing van standplaatszoekenden en probeer daarbij de familiebanden zo veel als mogelijk te beschermen (= onderdeel van de culturele identiteit)
4. Zoek vervolgens naar mogelijkheden om op zo kort mogelijke termijn het acuut benodigde aantal standplaatsen aan te leggen, voor zover mogelijk binnen de planologische, ruimtelijke en financiële mogelijkheden.
5. Houdt periodiek (eens per vijf jaar) een actualisatieonderzoek naar de woonbehoefte onder de woonwagengbewoners binnen de gemeente en pas het beleid eventueel aan op de alsdan verkregen resultaten.

Hoofdstuk 2

Aanleiding en doel

Dit hoofdstuk gaat in op de aanleiding voor de inventarisatie, het doel ervan en het proces.

2.1 Aanleiding

De gemeente Laarbeek wil de actuele woonbehoefte onder haar woonwagenebewoners inzichtelijk krijgen. De gemeente heeft onderzocht wat de actuele en reële behoefte is aan standplaatsen in de gemeente. Dit betekent:

- Wie stelt behoefte te hebben aan een standplaats binnen de gemeente Laarbeek, en;
- Wie binnen deze groep voldoet aan de voorwaarden zoals afstammingsbeginsel, heeft 1^e en/of 2^e graads- familiebanden met woonwagenebewoners uit de gemeente en heeft een sociale binding met de gemeente Laarbeek.

De uitkomsten van het onderzoek bieden zicht op de actuele en reële behoefte aan extra standplaatsen.

2.2 Doel

Dit onderzoek vloeit voort uit de wens van de gemeente om inzicht te krijgen in de actuele en reële behoefte aan extra standplaatsen en om vanuit die informatie zo veel als mogelijk te voorzien in die behoefte (middels aanleg extra standplaatsen).

Deze inventarisatie moet de volgende informatie verschaffen:

1. De actuele behoefte aan woonwageneplaatsen in Laarbeek op basis van:
  - (Fictieve) lijst van geregistreerde standplaatszoekenden;
  - demografie: o.a. inwonende kinderen, ouderen;
  - individuele gesprekken met standplaatszoekenden en de huidige woonwagenebewoners van de gemeente Laarbeek.
2. Conclusies op basis van het onderzoek.
3. Doorkijk naar vervolgstappen.

2.3 Proces

Dit onderzoek is gestart met het opstellen van een vragenlijst voor de gesprekken met de standplaatszoekenden. Eind november 2024 zijn de individuele gesprekken gehouden op het gemeentehuis met bewoners van de woonwagene locaties en de personen die niet er niet wonen, maar wel interesse hebben in een standplaats. Van alle gesprekken is een verslag gemaakt.

De uitkomsten van deze gesprekken zijn besproken met de ambtelijk opdrachtgever van de gemeente. Daarbij zijn ook de onderliggende documenten aan de orde geweest die Be Flex naar aanleiding van deze actualisatie heeft opgesteld. Vervolgens is al deze informatie samengevat opgenomen in dit rapport. Dit rapport is in december 2024 met de ambtelijk opdrachtgever besproken. Daarna zijn de gemaakte opmerkingen verwerkt en is deze definitieve notitie opgeleverd.

Hoofdstuk 3

Behoeftte aan standplaatsen

Dit hoofdstuk bevat de uitkomst van de gehouden gesprekken.

3.1 Gestelde behoefte (onderzoek 2024)

De gesprekken in november 2024 zijn gehouden met degenen die gereageerd hebben op de oproep van de gemeente om deel te nemen aan het behoefte onderzoek.

Er zijn twintig gesprekken gevoerd waarbij vijftien standplaatszoekenden stellen behoefte te hebben aan een standplaats in deze gemeente. Van deze deelnemers hebben alle personen directe familiebanden met de huidige woonwagewoners in de gemeente Laarbeek.

In totaal zijn er vijftien formulieren ingevuld. Dit betekent dat vijftien woonwagewoners stellen behoefte te hebben aan een eigen woonwagewonstandplaats. De reële behoefte aan extra standplaatsen kan afwijken omdat bij deze genoemde vijftien deelnemers geen rekening is gehouden met de persoonlijke situatie (is er sprake van directe familiebanden? Heeft de deelnemer binding met de gemeente? Is de deelnemer in staat om huur te betalen of een standplaats te kopen? Heeft deelnemer in het verleden slecht huurderschap getoond? Wat is de leeftijd?). Deze factoren zijn van invloed om een reel beeld te krijgen van de actuele woonbehoefte aan extra standplaatsen.

3.2 15 gesprekken

In totaal zijn er als gesteld gesprekken gehouden met vijftien personen. Aan hen zijn vragen gesteld over hun huidige woonsituatie, eventueel inkomende kinderen, hun woonbehoefte, hun wens om een standplaats te huren of te kopen en of ze eventueel bereid zijn om deel te nemen in een klankbordgroep als de gemeente daartoe besluit. Hieronder zijn de uitkomsten samengevat.

Tabel 1: Samenvattende uitkomst van de gesprekken

Vraag	Aantal
Ingevuld en ondertekend interview	15
Woont in huis	6
Woont op standplaats:	9
<i>Havenweg in Aarle-Rixtel</i>	6
<i>Pater de Leeuwstraat in Beek en Donk</i>	0
<i>Schutsstraat in Lieshout</i>	3
Aantal inwonende kinderen:	9
<i>Onder de 15 jaar</i>	9
<i>Tussen de 15 en 20 jaar</i>	0
<i>Vanaf 21 jaar</i>	0
Ingeschreven als standplaatszoekende	8
Wil verhuizen:	15
<i>Is een kind van de huidige bewoners</i>	14
<i>Is een spijtoptant</i>	1
Wil naar huurstandplaats met huurwoonwagen	9
Wil kopen en een eigen woonwagewon plaatsen	6
Inkomen onder de huurtoeslaggrens	9
Interesse in deelname klankbordgroep	6

3.3 Gestelde en reële behoefte aan huurstandplaatsen met huurwoonwagens

Alle vijftien geïnterviewde personen stellen een woonwagenstandplaats te willen. Alle vijftien geïnterviewden stellen dat zij hiertoe (financieel) in staat zijn en dat de eigen behoefte reëel is. Dit zou betekenen dat, als de gemeente de gestelde behoefte volgt, er 15 nieuwe standplaatsen nodig zijn.

Echter, de reële behoefte kan minder zijn. Dit kan blijken uit nader onderzoek en nadere analyse van diverse factoren. Daarbij kunnen de volgende factoren een rol spelen:

1. Geïnteresseerde voldoet niet aan de eisen die een corporatie (WoCom) stelt voor het aangaan van een huurcontract.
2. Geïnteresseerde is financieel dan wel maatschappelijk gezien niet in staat om een eigen standplaats en woonwagen te bewonen (o.a. persoonlijke gesteldheid, behoefte aan financieel en dagelijkse ondersteuning).
3. Geïnteresseerde stelt geen dringende behoefte te hebben aan een eigen standplaats of stelt randvoorwaarden die niet (eenvoudig) aangekomen kunnen worden (wensen/eisen met betrekking tot locatie, woonvorm, grootte standplaats e.d.).
4. Geïnteresseerde is relatief jong en dient rekening te houden met de redelijke termijn waar woningzoekenden (over het algemeen) rekening dienen te houden (in Laarbeek is de gemiddelde wachttijd voor woningzoekenden die een grondgebonden eengezinswoning zoeken 10 jaar).
5. Geïnteresseerde voldoet niet aan het afstammingsbeginsel, heeft geen directe familieleden met woonwagenbewoners in Laarbeek of heeft geen duurzame binding met de gemeente.

De gemeente wordt geadviseerd om de groep van vijftien geïnteresseerden nader te beoordelen, mede in samenspraak met het woCom. In hoeverre is het reël dat de geïnteresseerde in staat is om een standplaats duurzaam te bewonen?

Redenen voor dit advies is omdat, ondanks de wil daartoe, er meerdere factoren zijn die leiden tot de onmogelijkheid om alle standplaatszoekenden op (relatief) korte termijn te voorzien in een standplaats. De betreffende factoren zijn onder meer:

- Schaarste aan grond
- Financiële beperkingen
- Ontbreken van directe familiebanden met bestaande bewoners in de gemeente
- Ontbreken van een duurzame sociale binding met de gemeente
- Niet voldoen aan afstammingsbeginsel
- Kaders vanuit landelijk woonwagenbeleid

Hoofdstuk 4

Locatie extra standplaatsen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de eventuele voorkeur voor een locatie voor de aanleg van nieuwe standplaatsen. Dit is op basis van de woonbehoefte onder de geïnterviewde standplaatszoekenden en op basis van de woonplaats van directe familieleden (ouders, broers, zussen e.d.).

4.1 Havenweg in Aarle-Rixtel

Zeven van de geïnterviewden hebben gesteld behoefte te hebben aan een standplaats op de locatie Havenweg in Aarle-Rixtel of hebben gesteld daar directe familie te hebben (of wonen daar bij familie). Een aantal van hen is hier ook aangebonden wegens hulpbehoevendheid /mantelzorg e.d.

4.2 Schutsstraat in Lieshout

Zeven van de geïnterviewden hebben gesteld behoefte te hebben aan een standplaats op een nieuwe, eigen Sinti locatie, speciaal voor de jongeren. Zij willen graag een 'Wagnerpleintje'.

4.3 Pater de Leeuwstraat in Beek en Donk

Eén van de geïnterviewden heeft gesteld behoefte te hebben aan een standplaats op de Pater de Leeuwstraat in Beek en Donk. Hij is als kind door zijn moeder meegenomen toen zij verhuisde naar een reguliere woning in Helmond maar wil zo snel mogelijk weer kunnen wonen op deze woonwagenlocatie.

Hoofdstuk 5

Rol corporatie bij huidige en nieuwe standplaatsen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de rol van het woCom bij de verhuur van nieuwe standplaatsen. Ook komt het voorstel aan de orde voor het instellen van een klankbordgroep.

5.1 Reële behoefte extra huurstandplaatsen

Indien de gemeente besluit tot de aanleg van extra standplaatsen, zal in overleg met woCom besloten moeten worden waar de huurstandplaatsen worden aangelegd. woCom heeft een grote rol in dit traject, omdat een meerderheid van de standplaatszoekenden stelt een huurstandplaats met huurwoonwagen benodigd te hebben en ook onder de sociale inkomensnorm valt.

5.2 Toekomstige behoefte

Bij de aanleg van nieuwe locaties kunnen de gemeente en WoCom rekening houden met de mogelijke toekomstige standplaatszoekenden (inwonende kinderen die nu te jong zijn voor een eigen standplaats, in totaal 9 kinderen zijn thans jonger dan 15 jaar).

5.3 Klankbordgroep

Alle geïnteresseerde standplaatszoekenden hebben gesteld mee te willen werken als de gemeente behoefte heeft aan participatie en inspraak. Dit kan in de vorm van een klankbordgroep, waarbij een afvaardiging van standplaatszoekenden van de (actuele) wachtlijst en per (betrokken) woonwagenlocatie zitting neemt in een klankbordgroep. De klankbordgroep kan meedenken over de uiteindelijke inrichting van een (nieuwe) woonwagenlocatie, over het opstellen van nadere regels voor inschrijving en toewijzing en over het opstellen van woonwagenbeleid.

Wij stellen voor om de 6 personen die zich hebben aangemeld aan te wijzen als de klankbordgroep vertegenwoordigers.

Hoofdstuk 6

Hoe verder: stappenplan

Na deze thematisch hoofdstukken sluit dit rapport af met een advies over de te zetten stappen.

Stap	Actie
1.	Neem kennis van de uitkomsten van dit onderzoek naar de woonbehoefte aan woonwagenstandplaatsen.
2.	Bespreek de resultaten van het behoefteonderzoek met WoCom.
3.	Richt een klankbordgroep op en bespreek de resultaten van het behoefteonderzoek.
4.	Stel woonwagenbeleid op en bespreek dit met de klankbordgroep.
5.	Stel nadere regels voor inschrijving en toewijzing bij vrijkomende standplaatsen op en bespreek deze met de klankbordgroep.
6.	Na vaststelling van het woonwagenbeleid en de nadere regels voor inschrijving en toewijzing: ga op zoek naar mogelijkheden voor uitbreiding bestaande locaties of aanleg nieuwe woonwagenlocaties.
7.	Ga over tot uitvoering (aanleg extra standplaatsen).